

V Bruseli 12. marca 2024  
(OR. en)

7427/24

CLIMA 102  
ENV 251  
ENER 118  
TRANS 135  
AGRI 182  
ECOFIN 283  
COMPET 277  
IND 134  
MI 261

#### POZNÁMKA

|               |                                                                           |
|---------------|---------------------------------------------------------------------------|
| Od:           | Generálny sekretariát Rady                                                |
| Komu:         | Výbor stálych predstaviteľov/Rada                                         |
| Č. dok. Kom.: | 6291/24 + ADD 1-6                                                         |
| Predmet:      | Oznámenie o ciele Európy v oblasti klímy do roku 2040<br>– výmena názorov |

1. Predsedníctvo s cieľom usmerniť výmenu názorov na uvedenú tému na zasadnutí Rady (životné prostredie) 25. marca 2024 pripravilo pripojenú poznámku a otázky pre ministrov.
2. Výbor stálych predstaviteľov sa vyzýva, aby vzal túto poznámku aj otázky predsedníctva na vedomie a postúpil ich Rade na účely tejto výmeny názorov.

**Oznámenie o celi Európy v oblasti klímy do roku 2040**

**– výmena názorov –**

**Úvod**

Komisia 6. februára 2024 uverejnila oznámenie o celi v oblasti klímy do roku 2040<sup>1</sup>, ktoré predstavuje víziu na obdobie po roku 2030 v kontexte čoraz intenzívnejšej zmeny klímy a čoraz vyšších reálnych nákladov, ktoré sú s ňou spojené. Stanovuje sa v ňom vízia pre Európu ako kontinent so silným priemyselným ekosystémom, čistou, nízkouhlíkovou, cenovo dostupnou energiou a udržateľnými potravinami a materiálmi, ktoré budú pre občanov EÚ prínosom a vďaka ktorým bude EÚ odolná voči budúcim krízam. Na základe dôkladného posúdenia vplyvu sa v oznámení odporúča cieľ znížiť do roku 2040 čisté emisie v porovnaní s rokom 1990 o 90 %, aby sa EÚ pevne udržala na ceste ku klimatickej neutralite do roku 2050. Odporúčaný cieľ sa považuje za zodpovedajúci vedeckému odporúčaniu a je v súlade so záväzkami vyplývajúcimi z Parížskej dohody. Cieľom oznámenia je začať komplexnú diskusiu o budúcom politickom rámci v oblasti klímy na obdobie po roku 2030. Legislatívne návrhy, ktorými sa cieľ na rok 2040 začlení do európskeho právneho predpisu v oblasti klímy, a následné odvetvové opatrenia predloží budúca Komisia.

V Rade sa 12. februára 2024 začalo podrobné preskúmanie oznámenia a posúdenia vplyvu na úrovni pracovnej skupiny. Vzhľadom na medzisektorový charakter politiky v oblasti klímy predsedníctvo do týchto rokovaní aktívne zapája zástupcov z iných zložení Rady.

---

<sup>1</sup> 6291/24 + ADD 1 – 6.

## Smerovanie k spravodlivej transformácii a konkurencieschopnej udržateľnosti

Podľa oznámenia bude elektrifikácia ústredným prvkom prechodu na plne dekarbonizovaný elektroenergetický systém pre budovy, dopravu a priemysel do roku 2040. Odklonom od používania fosílnych palív sa zvýši nezávislosť a otvorená strategická autonómia EÚ a zníži sa riziko výkyvov cien. Zatiaľ čo hlavným pilierom tohto odklonu sa stane energia z obnoviteľných zdrojov, potrebné budú všetky nízkouhlíkové energetické riešenia. Dekarbonizácia priemyslu si bude vyžadovať obehovejšie hospodárstvo, intenzívnejšie využívanie technológií zachytávania oxidu uhličitého a vývoj nízkouhlíkových riešení, ako aj regulačné a finančné prostredie, ktoré bude podporovať konkurencieschopnosť EÚ. S cieľom riešiť zvýšenú potrebu priemyselného odstraňovania uhlíka v ťažko dekarbonizovateľných odvetviach (ako doplnok k jeho odstraňovaniu v kontexte využívania pôdy) Komisia 6. februára 2024 uverejnila oznámenie o priemyselnom riadení uhlíka<sup>2</sup>.

Emisie z odvetvia dopravy by sa mali do roku 2040 dekarbonizovať v porovnaní s rokom 2015 takmer o 80 %, a to prostredníctvom značných investícií do infraštruktúry, technologických riešení, stanovovania cien uhlíka, zavádzania nízkouhlíkových palív a prechodu na iné druhy dopravy. Bude potrebné znížiť emisie skleníkových plynov z poľnohospodárstva a sektora pôdy a zároveň zabezpečiť cenovo dostupnú a kvalitnú výrobu potravín v EÚ. V oznámení sa zdôrazňuje potreba koordinovať celý potravinový hodnotový reťazec a riadiť sektor pôdy efektívnejšie z hľadiska využívania zdrojov a šetrnejšie z hľadiska biodiverzity, a to s cieľom zvýšiť jeho odolnosť proti zmene klímy.

---

<sup>2</sup> 6306/24.

Úplné vykonávanie dohodnutého rámca do roku 2030 je kľúčovou základnou podmienkou na dosiahnutie cieľa do roku 2040. Tieto činnosti musia byť doplnené rozsiahlym podporným rámcom pre dva rovnako dôležité ciele Európskej zelenej dohody, a to spravodlivú transformáciu a konkurencieschopnú udržateľnosť. Preto bude potrebné klásť väčší dôraz na spravodlivú transformáciu, pri ktorej sa na nikoho nezabudne, a na strategický dialóg, ktorý sa okrem iného bude viesť aj s priemyslom a odvetvím poľnohospodárstva. Stanovovanie cien uhlíka zostane kľúčovou hnacou silou zmien a systém EÚ na obchodovanie s emisiami (EU ETS) bude potrebné doplniť o ďalšie mechanizmy, ako je efektívne využívanie zdaňovania energie a postupné rušenie dotácií na fosílna palivá. Očakáva sa, že požadované rýchle zavedenie bezuhlíkových a nízkouhlíkových technológií vytvorí veľký domáci trh pre výrobcov čistých technológií a podniky výskum a inovácie. Na zabezpečenie skutočne rovnakých podmienok je však potrebný globálny prístup k stanovovaniu cien uhlíka, a preto by sa EÚ mala naďalej zapájať do diplomacie v oblasti klímy a podporovať iniciatívy týkajúce sa stanovovania cien uhlíka v iných jurisdikciách.

### **Náklady na nečinnosť a opatrenia v oblasti klímy ako investičná politika**

V oznámení sa pripomína, že v rokoch 1980 až 2022 stúpili extrémne javy súvisiace s klímou, čo v tomto období v EÚ zapríčinilo 220 000 úmrtí a hospodárske straty vo výške 650 miliárd EUR, z toho približne 170 miliárd EUR len za uplynulých päť rokov. V dôsledku toho sa rozhodlo o zvýšení rezervy EÚ na solidaritu a núdzovú pomoc o 1,5 miliardy EUR na obdobie 2024 – 2027. Komisia odhaduje dodatočné ročné investičné potreby transformácie na 1,5 % HDP v porovnaní s obdobím 2011 – 2020, no zdôrazňuje, že nečinnosť by v nadchádzajúcich desaťročiach viedla k oveľa vyšším nákladom, pričom kumulatívne náklady vo forme straty HDP by v rokoch 2031 až 2050 mohli predstavovať až 2,4 bilióna EUR, čo je konzervatívny odhad, ktorý nezohľadňuje napríklad riziko bodov zlomu. Zintenzívnením opatrení v oblasti prevencie rizík a pripravenosti sa navyše zlepši odolnosť celého hospodárstva a znížia sa náklady na transformáciu.

Posilnenie únie kapitálových trhov a prehĺbenie jednotného trhu budú potrebné na zabezpečenie nevyhnutnej úrovne súkromných investícií, pričom Európska investičná banka a iní inštitucionálni účastníci finančných operácií budú zohrávať kľúčovú úlohu pri mobilizácii súkromných investícií, a to najmä znižovaním rizika projektov, s cieľom uvoľniť investície do infraštruktúry a poskytnúť signál ostatným účastníkom trhu. Cielené verejné financovanie umožní čo najefektívnejšie využitie existujúcich nástrojov, ako je Inovačný fond, príjmy z aukcií nadobudnuté prostredníctvom systému EÚ na obchodovanie s emisiami a rozpočet EÚ.

### **Otázky pre ministrov:**

V tejto súvislosti sa ministri vyzývajú, aby si vymenili názory na základe týchto otázok:

- *Ako by mala EÚ pokračovať v prechode ku klimatickej neutralite v kontexte čoraz intenzívnejšej zmeny klímy a čoraz vyšších reálnych nákladov, ktoré sú s ňou spojené? Čo považujete za dôležité základné podmienky pre rozvoj rámca na obdobie po roku 2030?*
- *Ktoré hospodárske odvetvia majú najväčší potenciál prispieť k transformácii po roku 2030 a kde vidíte najväčšie výzvy?*

---